

XL НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия по труда и социалната политика

10.50
MP

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ПИРИНСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДОКЛАД

за първо четене на

законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания № 754-01-137, внесен от Петър Георгиев Мръцков и Христина Христова Велчева на 28.9.2007г.

Комисията по труда и социалната политика на заседание, проведено на 03.10.2007г., разгледа и обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания № 754-01-137, внесен от Петър Георгиев Мръцков и Христина Христова Велчева на 28.9.2007г.

В заседанието участваха г-жа Иванка Христова – зам.министър на труда и социалната политика, г-н Васил Войнов – зам.министър на труда и социалната политика, г-н Минчо Коралски – Директор на Изпълнителната агенция за хората с увреждания, представители и експерти на Министерството на здравеопазването, Министерството на икономиката и енергетиката, Изпълнителна агенция по лекарствата и др.

Законопроектът беше представен от г-н Петър Мръцков и г-жа Христина Христова. Те мотивираха предложенията за изменение на Закона за интеграция на хората с увреждания със това, че след влизането в сила на Закона за медицинските изделия се е получила подзаконова нормативна празнота, през времето на която е било невъзможно да бъдат изплащани на фирмите – доставчици помощните средства, приспособленията и съоразенията и медицинските изделия, необходими за хората с увреждания. Разходите за отпускане и ремонт на тези изделия са за сметка на Агенцията за хората с увреждания. От 12 юни 2007г., когато започва действието си Закона за медицинските изделия, с който са направени изменения и допълнения на Закона за интеграция на хората с увреждания и в частност на чл.35, ал.1 от него, се променя режимът на регистрация на доставчиците на помощни средства, приспособления и съоразения и медицински изделия, както и условията за предоставяне на тези продукти. Този нов регистрационен режим налага да се променят няколко нормативни документа, за да се продължи с доставянето на уредите, необходими за хората с увреждания. Според вносителите, поради липса на преходен период в Закона за хората с увреждания, няма правно основание за изплащане на тези помощи за периода от 12. 06. 2007 г. до 10. 08. 2007 г., когато е обнародвана Наредба № 2 за изискванията за осъществяване на дейностите по предоставяне на помощни средства, приспособления и

съоръжения и медицински изделия, посочени в списъците по чл. 35а, ал. 1 от Закона за интеграция на хората с увреждания. Едва след тази дата фирмите могат да се регистрират и да получават средства за предоставените от тях помощни средства, приспособления и съоръжения и медицински изделия. В действителност, за тези два месеца хората с увреждания са получили необходимите им помощни средства. Те са на стойност около 2 000 000 лв., но поради посочените нормативни пропуски, те не могат да бъдат възстановени от Агенцията за хората с увреждания на фирмите, които са ги предоставили. Пак във връзка с новия регистрационен режим, установен от Закона за медицинските изделия, фирмите, които произвеждат медицински изделия са били затруднени да подготвят документация за регистрация на произведените от тях изделия. Според вносителите на законопроекта нерегистрирането на тези фирми в Изпълнителната агенция по лекарствата, от 12 юни до сега е спряло изработването и ремонта на протезни средства, както и на медицински изделия за хората с увреждания. Вносителите са убедени, че с направените промени в Закона за интеграция на хората с увреждания ще се спре социалното напрежение, както между хората с увреждания, които се нуждаят от такъв вид подпомагане, така и между фирмите, които внасят, произвеждат и ремонтират приспособления и изделия за хората със специални нужди.

В хода на представянето на законопроекта и обсъждането му бяха представени няколко становища на заинтересовани министерства и агенции.

В становището на Министерството на труда и социалната политика се отбелязва, че с преpraщането към чл.35, ал.1 от Закона за интеграция на хората с увреждания, както е според вносителите, се стига да противоречие, тъй като тази разпоредба преди изменението ѝ е оправомощавала Министъра на труда и социалната политика да издаде Наредба за условията и реда на производство, внос, продажба и поддържане на помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания, а не е създавала ред за регистрация на тези лица. В предишния текст на чл.35, ал.1 от ЗИХУ, и с неговата редакция, съгласно § 14, т.3 от ПЗР на ЗИХУ, чл.35, ал.5, на Министъра на труда и социалната политика с изрична законова делегация е предоставено правомощието да издаде подзаконовите нормативни актове, свързано с предоставянето на медицинските изделия за хората с увреждания. Това е законово основание, въз основа на което Министърът на труда и социалната политика издава Наредба №2 от 27.07.2007г. за изискванията за осъществяване на дейностите по предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания и медицински изделия, посочени в списъците по чл.35а, ал.1 от ЗИХУ. С §2 от ПЗР изрично се посочва, че Наредбата влиза в сила от датата на влизане в сила на Закона за медицинските изделия, т.е от 12.06.2007г. На 27 септември влиза в сила Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2. С Преходните и заключителните разпоредби на тази наредба се дава възможност на търговците, регистрирани в Агенцията за хората с увреждания до влизане в сила на Закона за медицинските изделия да продължават да осъществяват своята дейност до края на календарната 2007г. и за тази тази дейност Агенцията за хората с увреждания да им заплати полагащите им се средства. Съответните процедури за извършването на тези разплащания са разписани. За другата част от фирмите, тези, които осъществяват поддръжката и ремонтът на медицинските изделия и помощните средства изменителната Наредба на Наредба №2 също въвежда т.н. гратисен период в рамките на експлоатационния им срок. Юристите на Министерството

на труда и социалната политика са убедени, че с тези преходни и изключителни разпоредби, правната уредба на процедурата по регистрация на лицата, предоставящи медицински изделия и помощни средства на хората с увреждания, и по изплащане на полагащите им се за това средства е добре аргументирана, не създава нормативна празнота и е утвърдена от оправомощен от закона орган. С оглед на тези и други аргументи Министерството на труда и социалната политика не подкрепя внесения от народните представители Мръцков и Христова законопроект.

В становището на Министерството на икономиката и енергетиката се застъпва тезата, че съгласно §7 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба №2 от 2007г. на Агенцията за хората с увреждания е предоставена възможност да изплати на лицата по §6 на същата наредба средствата за предоставените медицински изделия, помощни средства и съоразения, посочени в списъците по чл.35а, ал.1 от Закона за интеграция на хората с увреждания, за периода от 12.06.2007г. до 25.10.2007г. – един месец от влизането в сила на изменителната наредба. Регламентирано е, изплащането на паричните средства в този период да се осъществи по реда на чл.47 от Правилника за приложение на Закона за интеграция на хората с увреждания. Разпоредбата на §8 от Наредбата, създава основание на Агенцията за хората с увреждания за изплащане и на средствата за поддръжка и ремонт на изделията, посочени в списъка по чл.35а, ал.1 от ЗИХУ, които са предоставени от лицата по ал.6. По отношение на производителите на медицински изделия по поръчка от Министерството на икономиката и енергетиката също смятат, че са създадени достатъчно законови и подзаконови условия, чрез които тези производители могат да осъществяват дейността си и Агенцията за хората с увреждания основателно да се разплаща с тях.

В становището на Министерството на здравеопазването се застъпва схващането, че норми от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за медицинските изделия, норми от Закона за интеграция на хората с увреждания и Правилника за неговото приложение, както и тези от Наредба №2 от 27.07.2007г. и изменителната ѝ Наредба от 25.09.2007г. дават всички основания на Агенцията за хората с увреждания да се разплащат с фирмите – вносители и производители на помощни средства и медицински изделия. Нещо повече, нормативните документи дават достатъчни т.н. гратисни периоди на заварените в тази дейност дружества да приведат в ред документацията си и да участват в новия регистрационен режим, без особени затруднения. Поради тези и други аргументи Министерството на здравеопазването не подкрепя внесения законопроект на народните представители Петър Мръцков и Христина Христова.

От Изпълнителната агенция по лекарствата също не подкрепят предложения законопроект. Според становището на Агенцията, §10 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за медицинските изделия, предвижда наличните на пазара медицински изделия, които нямат оценено съответствие със съществените изисквания по реда на директиви 90/385/ЕИО, 93/42/ЕО и 98/79/ЕО да могат да се подават до една година от влизането на закона в сила. Помощните средства, приспособления и съоразения за хората с увреждания попадат именно в този параграф, предвиждащ гратисен период до 12.06.2008г. В същия закон, отново в ПЗР, в параграфи 6 и 7, се дава гратисен период до 31 декември 2007г. на търговците, получили разрешение за търговия на едро по реда на отменения Закон за лекарствата и аптеките в хуманната

медицина да извършват търговия на едро с медицински изделия въз основа на това разрешение.

В дискусиата взе активно участие г-н Минчо Коралски – Директор на Агенцията за хората с увреждания. Той изрази съжаление, че неговото становище по внесения законопроект оспорва становището на Министерството на труда и социалната политика, към което се води Агенцията за хората с увреждания. Основното несъгласие се състои по повод на разпоредбите на вече цитираната Наредба №2. Според Агенцията за хората с увреждания наредбата по никакъв начин не урежда поставения чрез законопроекта проблем, тъй като в нея се третира предоставянето на помощни средства за периода от 12 юни 2007 г. до един месец след влизане на последната промяна. Г-н Коралски припомни, че на 12 юни в сила вече е Законът за медицинските изделия и промяната в Закона за интеграция на хората с увреждания. Съгласно чл.44 от този закон “редът за плащанията на тези помощи се урежда с Правилника за приложение на Закона за интеграция на хората с увреждания”. Правилникът за приложение на Закона за интеграция на хората с увреждания посочва, че “помощи се изплащат само на фирми, които са регистрирани по реда на чл. 35, ал. 5”, тоест, новия член, който е в сила от 12 юни 2007 г. Поради тази причина, включително и в Наредба № 7, има позоваване на чл. 47 от действащия вече нов Правилник за приложение на Закона за интеграция на хората с увреждания, където се казва, че се плаща по реда на чл. 47, а в него се казва, че “Агенцията за хората с увреждания плаща на фирмите, предоставили помощни средства”. Тези фирми се определят с чл. 41 и това са фирмите, регистрирани по този ред, по променения вече закон. Тази колизия в текстовете на Закона за медицинските изделия, Закона за хората с увреждания и Наредба №2 са причина в Агенцията за хората с увреждания да няма нито една фирма, която да е регистрирана, а тя не е регистрирана, защото не може да се регистрира в Изпълнителната агенция по лекарствата. Заради това от 12 юни до този момент в България нито се ремонтират, нито се произвеждат протези, което е огромен проблем за хората, които се нуждаят от тези неща. Господин Минчо Коралски обърна внимание на факта, че с Правилника за приложение на ЗИХИ се въвежда преходен период. Съгласно чл. 14 от Закона за нормативните актове с подзаконов нормативен акт могат да се вкарват гратисни периоди и да се дава обратно действие само, ако такова обратно действие има в нормативния акт, на основата на който той се издава. Тъй като наредбата е издадена по силата на измененния Закон за интеграция на хората с увреждания, а в него няма такова правомощие за обратно действие, то и Наредбата, издадена по този начин заедно с другите променени актове не поражда правно основание за изплащане на тези помощи. С тези и други правни основания Агенцията за хората с увреждания дава подкрепата си за законопроекта, внесен от Народните представители Христина Христова и Петър Мръцков.

В хода на дискусиата народните представители изразиха мнението си, че положението с техническите помощни средства за хората с увреждания в България е много тежко. Може би нивото на качеството им е най-ниското в цяла Европа. Особено тежко е положението при протезите. Належащо е този въпрос в скоро време да се реши и хората, които имат ампутирани крайници да имат достъп до качествени протези, протези, които ще им дадат възможност отново да бъдат пълноценни и независими хора. След приемането на Закона за медицинските изделия, според народните представители е настъпил хаос. Още през лятото по-голяма част от фирмите са спрели да дават технически помощни

средства – патерици, колички и други. Потърпевши са хората с увреждания, но потърпевши са и тези фирми, които все пак се осмели, въпреки неуредиците, да предоставят технически помощни средства. Но и те всъщност в един момент са престанали да дават такива. Решили са да не рискуват повече. Повечето от народните представители считат, че ако бъде подкрепен законопроект, поне част от проблема “технически помощни средства” да бъде решен. Беше казано от народни представители, че има фирми обаче, които вече са се регистрирали. С тях проблемът отпада. Те, макар и със закъснение, ще си получат парите. Какъв е проблемът тогава другите да не бъдат регистрирани? Защо те също не се регистрират и този проблем да се реши? Ако затрудненията с регистрацията са от завишени критерии, в това няма нищо лошо. Наличието на други критерии, може би по-високи от предишните, когато се отнася до медицински изделия не може да служи за отказ да се изпълни процедурата по регистрацията и последващото разплащане от страна на Агенцията за хората с увреждания. Имаше и изказвания, свързани с това, че с предложения законопроект не се урежда възникналата проблемна ситуация. Първо, защото чл. 35 от ЗИХУ не е отменен, а е изменен. В предишната редакция на чл. 35, ал. 1 не се говори за лица, които са се регистрирали. Там става въпрос само за Наредба, а не става въпрос за лица, които са се регистрирали или не са се регистрирали. Този текст не е спорен и не пречи на регистрацията на фирмите. Новият § 7 от Наредба №2, който е влязъл в сила, фактически се опитва да уреди точно тази ситуация – за този gratuitен период, за преходния период, за който се опасяват вносителите на законопроект. Тук по-скоро трябва да се има предвид § 10 от Закона за медицинските изделия, с който се уреждат наличните количества. А налични количества не могат да бъдат внесени по-късно и опасенията на вносителите и Агенцията на хората с увреждания са неоснователни. Налични количества не могат да бъдат внесени след 1 януари 2007 г. по причина, че това може да бъде проверено във фактурите, по начина, по който се внасят и т.н. Не може да бъде допуснато и на пазара да се пуснат некачествени медицински изделия.

След приключване на обсъждането и проведено гласуване с резултати “За” – 12 гласа, “Против” – няма, “Въздържали се” – 2, Комисията по труда и социалната политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо четене законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания № 754-01-137, внесен от Петър Георгиев Мръцков и Христина Христова Велчева на 28.9.2007г

Председател на Комисията по
Труда и социалната политика:

Д-р Хасан Адемов

